

DE TRIBUNE

Redactieadres:
D. J. WIJNKOOP, Pretoriusplein 3^m
Amsterdam.

SOC. DEM. WEEKBLAD

Administratieadres:
Lijnbaansgracht 304^A
Amsterdam.

VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 mnd.
Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct.
Advertentiën per regel 10 cent. Bij abonnementen speciaal tarief.

Orgaan van de
Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTEIJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

INHOUD: Manifest van de Internationale. Het Vredes-Kongres der Internationale. — Voor de Vrede. — Parlementair Kretinisme. — Uit de Pers. — Een andere vijand. — Boekaankondiging. — Van de Afdelingen. — Advertentiën.

Van de Comm. v. Beheer.

De Commissie van Beheer verzoekt alle partijgenooten hun medewerking te verlenen tot 't krijgen en behouden van onze advertentierubriek. Men trachte advertenties voor ons blad te krijgen of geve ons de adressen op, die wellicht tot adverteeren bereid zijn.

De Secr.
J. C. CETON.

Manifest van de Internationale.

Over de toestand van het oogenblik.
Besloten op het Bazeler Kongres 24 en 25
November 1912.

De Internationale stelde op de Kongressen van Stuttgart en Kopenhagen voor het proletariaat van alle landen als leidend principie in de strijd tegen den oorlog vast.

„Dreigt er een oorlog uit te breken, dan zijn de arbeidende klassen en hun parlementaire vertegenwoordigers in de betreffende landen verplicht, om met de steun en met het samenvattende optreden van het Internationaal Bureau, **alles erop te zetten, om door het aanwenden van de hun meest doeltreffend schijnende middelen het uitbreken van den oorlog te verhinderen**, middelen die natuurlijk naar gelang van de verscherping van de klassenstrijd en de verscherping van de algemeene politieke situatie veranderen.

Ingeval de oorlog *toch* uitbreekt, is het de plicht van het proletariaat **er voor op te treden dat hij snel beëindigd worde**, en met alle kracht er naar te streven, om de **door de oorlog veroorzaakte economische en politieke crisis te gebruiken om het volk wakker te maken en zodoende de afschaffing van de Kapitalistische Klasse-heerschappij te verhaasten.**”

De gebeurtenissen van den laatsten tijd leggen meer dan ooit het proletariaat de plicht op, aan zijn planmatige en gemeenschappelijke acties de meest mogelijke kracht en energie te geven. Eenerzijds verscherpte de algemeene waanzin der oorlogstoerusting de duurte der levensmiddelen, dreef de klassetegenstellingen op de spits en bracht tevens **een onbedwingbare verzetgeest** onder de arbeidersklasse. De arbeiders willen een eind maken aan dit sisteem van onrust wekken en verkwisting. Anderzijds werken de onophoudelijk terugkeerende oorlogsbedreigingen steeds meer agitatorisch. De groote volkeren van Europa staan voortdurend op het punt tegen elkaar in den oorlog gedreven te worden, zonder dat deze aanslagen op menselijkheid en redelijkheid door ook maar het geringste voorwendsel van volksbelang gerechtvaardigd kunnen worden.

De Balkankrisis, die tot heden reeds zoo vreeselijke gruwelen veroorzaakte, zou ingeval ze verder om zich heen greep, het vreeselijkste gevaar voor de beschaving en voor het proletariaat zijn. Tevens ware het de grootste schandaal van de wereldgeschiedenis door de schreeuwende tegenstelling tusschen de omvang van de catastrofe en de geringheid der betrokken belangen.

Daarom konstateert het Kongres met genoegdoening de volkomen eenstemmigheid van de socialistische partijen en de vakverenigingen van alle landen in den **oorlog tegen den oorlog.**

Doordat de proletariërs van alle landen tegelijkertijd **ten strijde trokken tegen het imperialisme**, elke sekte nl. van de Internationale tegenover de Regeering van het eigen land de tegenstand van het proletariaat stelde en de publieke opinie van de natie tegen de oorlogszucht mobiliseerde, ontstond een grootsche samenwerking van de arbeiders van alle landen, die reeds tot dusverre zeer veel ertoe heeft bijgedragen, om de bedreigde wereldvrede te redden. **De vrees der heerschende klassen voor een proletarische revolutie ten gevolge van een wereldoorlog**

is reeds een wezenlijke waarborg voor de vrede gebleken. **Het Kongres eischt dus van de Sociaaldemokratische partijen hun aktie met alle hun doelmatig schijnende middelen voort te zetten.** Het wijst in deze gemeenschappelijke aktie aan elke socialistische partij haar bijzondere taak aan.

De Sociaaldemokratische partijen van het Balkanschiereiland hebben een zware taak. De Groote Mogendheden van Europa droegen door stelselmatige tegenwerking van alle hervormingen ertoe bij, in Turkije onverdraaglijke economische, nationale en politieke toestanden te veroorzaken, die noodzakelijk tot opstand en oorlog moesten voeren. Tegenover de uitbuiting van deze toestand in het belang van dynastieën en bourgeoisieën streden den Sociaaldemokratische partijen van de Balkan met heldenmoed voor de eisch van een democratische Balkan-federatie. Het Kongres wekt ze op in hun bewonderenswaardige houding te volharden; het verwacht dat de Sociaaldemokratie van de Balkan na de oorlog er alles op zal zetten, te verhinderen, dat de met zoo vreeselijke offers verkregen resultaten van de Balkan-oorlog door de dynastieën, door het militarisme en door de op uitbreiding beluste bourgeoisie van de Balkan-Staten voor *hun* doeleinden worden misbruikt. Maar in het bijzonder wekt het Kongres de Socialisten op de Balkan op, zich niet alleen te verzetten tegen de herleving van de oude vijandschap tusschen Serven, Bulgaren, Roemenen en Grieken, maar ook tegen elke overweldiging van de tegenwoordig in vijandige legers tegenover elkaar staande Balkanvolken, en van de Turken en de Albanen. De socialisten van de Balkan hebben dus de plicht, tegen elke ontrecting dier volkeren op te komen, en tegenover het losgelaten nationale chauvinisme de **verbroedering van alle Balkanvolkeren, de Albanen, de Turken en de Roemenen inbegrepen**, te proklameeren.

De Sociaaldemokratische partijen van Oostenrijk, Hongarije, Kroatië en Slavonië, Bosnië en de Herzegovina hebben de plicht, hun energieke aktie tegen een aanval van de Donaumonarchie (Oostenrijk-Hongarije) op Servië met alle macht door te zetten. Het is hun taak, zich evenals tot nu toe ook voortaan te verzetten tegen het plan om Servië met wapengeweld de resultaten van de oorlog te ontroofen, **tegen het plan om Servië tot een kolonie van Oostenrijk te maken** en ter wille van dynastieke belangen de volkeren van Oostenrijk-Hongarije zelf en tevens alle naties van Europa in de grootste gevaren te storten. Eveneens zullen de Sociaaldemokratische partijen van Oostenrijk-Hongarije ook in de toekomst ervoor blijven strijden, dat het recht van democratische zelf-regeering verworven worde voor het door het Habsburgsche huis binnen de grenzen der Oostenrijksch-Hongaarsche monarchie beheerschte gedeelte van het Zuid-Slavische volk.

Bizonderlijk moeten de Socialdemokratische partijen van Oostenrijk-Hongarije evenals de Socialisten van Italië op de kwestie van Albanië letten. **Het Kongres erkent het recht van het Albaansche volk op zelfregeering.** Maar het komt ertegen op, dat onder de dekmantel van autonomie, Albanië tot een speelbal van Oostenrijksch-Hongaarsche en Italiaansche machtsbedoelingen wordt. Daarin ziet het Kongres niet alleen een gevaar voor Albanië zelf, maar binnen niet al te lange tijd tevens een bedreiging van de vrede tusschen Oostenrijk-Hongarije en Italië. Alleen als autonoom lid van een democratische Balkan-federatie kan Albanië tot een werkelijk zelfstandig bestaan komen. Het Kongres wekt daarom de Sociaaldemokraten van Oostenrijk-Hongarije en Italië op, alle pogingen van hun Regeeringen om Albanië binnen hun invloedsfeer te betrekken, te bestrijden, en hun bemoeiingen voort te zetten tot vestiging van vreedzame betrekkingen tusschen Oostenrijk-Hongarije en Italië.

Met groote blijdschap begroet het Kongres de proteststakingen van de Russische arbeiders als waarborg, dat het proletariaat van Rusland en Polen zich begint te herstellen van de slagen, die de Czaristische tegen-revolutie het had toegebracht. Daarin ziet het Kongres de sterkste waarborg tegen de misdadige intriges van het Czarisme, dat, nadat het de volkeren van zijn eigen land

bloedig had neergeslagen, nadat het de Balkanvolken zelf tal van malen verraden had en aan hun vijanden overgeleverd, thans wankelt tusschen de vrees voor de gevolgen van een oorlog voor het Czarisme zelf en de vrees voor het aandringen eener nationalistische beweging, die het zelfschiep. Maar als het Czarisme zich nu weer gereed maakt zich voor te doen als de bevrijder van de Balkanvolken, dan is dat om onder dit huichelachtige voorwendsel door een bloedige oorlog de leiding op de Balkan te heroveren. Het Kongres verwacht, dat het versterkende stedelijke en landelijke proletariaat van Rusland, Finland en Polen dit net van leugens zal verscheuren, zich tegen ieder oorlogsavontuur van het Czarisme verzetten, elke aanslag van het Czarisme hetzij op Armenië, hetzij op Konstantinopel bestrijden, en zijn gansche kracht op de herleving van de revolutionaire bevrijdingsstrijd tegen het Czarisme zal concentreeren. Het Czarisme is immers de hoop van alle reaktionaire machten in Europa, de grimmige vijand van de democratie van de door hemzelve beheerschte volkeren, en de geheele Internationale moet het dus als een van haar voornaamste plichten beschouwen de ondergang van dit Czarisme te verhaasten.

Maar **de voornaamste taak** in de aktie van de Internationale **rust op de arbeidersklasse van Duitschland Frankrijk en Engeland.** Op het oogenblik is het de taak van de arbeiders dezer landen, van hun Regeeringen te verlangen, dat ze zoowel aan Oostenrijk-Hongarije als aan Rusland elke steun weigeren, **zich van elke inmenging in de onlusten op de Balkan onthouden** en in elk geval hun neutraliteit handhaven. Een oorlog tusschen de 3 groote leidende kultuurvolken wegens het Servisch-Oostenrijksche havenkonflikt zou misdadige waanzin zijn. De arbeiders van Duitschland en Frankrijk kunnen niet erkennen, dat er de een of andere door geheime verdragen geschapen plicht bestaat, zich in het Balkankonflikt te mengen.

Maar zou ten gevolge van de militaire inzakking van Turkije de Osmaansche heerschappij in Voor-Azië komen te wankelen, dan is het de taak van de Socialisten van Engeland, Frankrijk en Duitschland, **zich met alle kracht tegen de veroveringspolitiek in Voor-Azië te verzetten**, een politiek die rechtstreeks naar de wereldoorlog moet voeren. Als het grootste gevaar voor de Europeesche vrede beschouwt het Kongres de kunstmatig aangestookte tegenstelling tusschen Groot-Britanje en het Deutsche Rijk. Het Kongres juicht daarom de pogingen van de arbeidersklasse der beide landen toe, om deze tegenstelling te overbruggen. Als het beste middel daartoe beschouwt het Kongres het afsluiten van een overeenkomst tusschen Duitschland en Engeland omtrent het doen ophouden der vloottoerusting en over de afschaffing van het buitrecht ter zee. Het Kongres wekt de Socialisten van Engeland en Duitschland op, hun agitatie voor een dergelijke overeenkomst voort te zetten.

De overwinning van de tegenstelling tusschen Duitschland ter eene, Frankrijk en Engeland ter andere zijde, zou het grootste gevaar voor de wereldvrede uit de weg ruimen, zou de machtspositie van het Czarisme, die deze tegenstelling uitbuit, op losse schroeven zetten, een overval van Oostenrijk-Hongarije op Servië onmogelijk maken en de wereldvrede verzekeren. Hierop vooral moeten dus de pogingen van de Internationale zich richten.

Het Kongres konstateert, dat de heele Socialistische Internationale het omtrent deze grondstellingen der buitenlandsche politiek eens is. Het wekt de arbeiders van alle landen op, tegenover het kapitalistische imperialisme de macht van de internationale solidariteit van het proletariaat te stellen. Het waarschuwt de heerschende klassen van alle staten ervoor, de ellende der massa's, die door de kapitalistische productiewijze wordt veroorzaakt, nog door oorlogszuchtig optreden te verscherpen. Het Kongres eischt met nadruk de vrede. Laten de Regeeringen niet vergeten, dat ze bij de tegenwoordige toestand van Europa en bij de stemming van de arbeidersklasse niet zonder gevaar voor zichzelf de oorlog kunnen ontketen; **laten ze zich herinneren, dat**

tanden toe gewapend is voor het «behoud van den vrede», zoo staat het volkomen ontwapend, onmachtig tegenover dit «duistere leger van onzichtbare hydra's, dat met zijn giftigen adem een continent doet beven.»

't Is een bankroet over de gansche linie.

Een bankroet gisteren voor de «vrede» der bourgeoisie, die het lot der Balkanvolken niet op andere wijze heeft kunnen regelen, dan met haar kanonnen.

Een bankroet heden voor haar sanitaire maatregelen, haar gezondheidsdienst, die niet in staat is Europa te beschutten tegen de cholera.

Bankroeten, financieele, politieke, reformistische... en andere nog, waarvan de opsomming hier te lang zou worden.

Wie zou er aan durven of kunnen twifelen, dat, eenmaal verlost van de economische belangenconflicten tusschen individuen en groepen, geen andere vijanden hebbende en kennende dan die, welke alle leden der menschelijke soort bedreigen, de maatschappij beter in staat zal zijn daartegenover alle noodzakelijke krachtsinspanning te stellen ten einde deze vijanden te overwinnen of ze ten minste te neutraliseeren.

Het sanitaire probleem is tegenwoordig een probleem, als alle andere. En als elk andere, zal het slechts door het socialisme worden opgelost. P. G.

Boekaankondiging.

De Nieuwe Tijd.

Het November-nummer van het S. D. Maandschrift *De Nieuwe Tijd* vangt aan met het vervolg van Speks artikel: *De Strijd tegen het Loodwit*. — *Lindeyer* behandelt in de *Eigendoms-verhoudingen in den Landbouw* de officiële publikatie: „Het Grondgebruik in Nederland”, bevattende „een beknopt verslag van de in 1910 gehouden telling inzake het grondgebruik.” Zijn konklusie is, dat de cijfers bevestigden, dat ook in den landbouw in Nederland het aantal voortbrengers zonder grondbezit — en dus afhankelijk van de eigenaars — steeds grooter wordt. — *Sneevliet* zet zijn artikel voort: *Deventer in de moderne Vakbeweging*, handelende over „De crisis in de Nederl. Vereeniging van Spoor- en Tramwegpersoneel.” Zijn konklusies zijn te lang om over te schrijven. — *Soep* s'rijft over *Partij en Vakbeweging*. Hij onderschrijft de uitspraak van Pannekoek: Het revisionisme vindt in de natuurlijke levensvoorwaarden van de vakvereeniging een veel gunstiger voedingsbodem dan in de politieke beweging, en wil juist daarom dat de politieke partij zich in de groote klasseconflicten een zelfstandig recht van beslissing dient te verzerken. Vermelding verdient dat hij ook nog eens Marx's resolutie inzake vakbeweging, aangenomen op het Kongres der Internationale van 1866, laat volgen. — *Mevr. Roland Holst* zet haar artikel over *Jean Jacques Rousseau, een Beeld van zijn Leven en Werken* voort, terwijl *Van Ravesteijn* in *Internationale Verhoudingen: De Italiaansch-Turksche Vrede en de Balkan-Oorlog* heel nieuwe gegevens, o. a. van de Servische aardrijkskundige *Cvizić*, aanvoert om de kwestie der Balkanlanden wat meer grondig te kunnen beoordeelen. — Ten slotte in het *Overzicht der Tijdschriften: Kampf, Monatshefte en Int. Soc. Review*.

Van de Afdelingen.

Bussum. 't Gaat goed in Bussum! Sedert ons vorige bericht, in „De Tribune” van 16 dezer, wonen wij weer 2 leden en 3 abonnees op „De Tribune”, zoodat wij sinds den 1 Oktober j.l. onze afdeling versterkten met 5 leden, „De Tribune” met 11 abonnees, en „Het Socialisme” met 2 abonnees.

Groningen.

I. *De oorlog.* Over dit onderwerp hebben we hier twee vergaderingen gehad: een van onze afdeling met Wijnkoop als spreker en een van de S. D. A. P. met Kleerekooper. De onze was uitstekend bezocht door een 150 tal personen die met groote aandacht de prachtige rede van Wijnkoop aanhooren. De S. D. A. P. vergadering had de zaaltjes van de Toekomst, die een 250 tal kunnen bevatten vol. 't Gesprokene was van dien aard, dat zijn eigen partijgenooten moesten zeggen, dat hij „toevallig de oorlog vergeten had”. Typisch voor de propaganda der S. D. A. P. die deze man tegenwoordig heeft als apperpropagandist: Veel geschreeuw maar weinig wol.

II. Zondag hield onze afd. een flinkbezochte h. h. vergadering. Na 't behandelen der ingekomene stukken en nadere regeling van de winter-propaganda werden eenheidsbesprekingen gehouden. 't Gevolg daarvan was, dat de gedachte van de afd. Hilversum betreffende een buitengewoon congres met algemeene stemmen werd verworpen en dat met eveneens algemeene stemmen de volgende motie werd aangenomen:

De afdeling Groningen van de S. D. P. betuigt haar volkomen instemming met de wijze, waarop het Partijbestuur door zijn afgevaardigden naar de vergadering van het Int. Soc. Bureau en de redactie van de Tribune hebben gehandeld inzake de eenheidsbesprekingen van de laatste weken en wekt de partijgenooten op, onwrikbaar pal te blijven staan voor de handhaving van de vrije meemingsuiting en dus van de Tribune; zich niet te laten verlokken tot meehelpen aan de pogingen tot vernietiging van onze organisatie en hare beginselen; alle krachten te geven aan onze partij-propaganda; zodoende onze partij te doen groeien en de weg te banen voor de eenheid, zooals die voor het Socialisme alleen aanneemelijk is.

Den Haag. *Op weg naar den Eenheid.* Een viertal leden der S. D. A. P. hebben zich na de cursus welke Vliegen/ hier heeft gehouden over „De geschiedenis der arbeidersbeweging in Nederland”, bij onze partij aangesloten, na gezamenlijk als lid van de S. D. A. P. te hebben bedankt.

Leiden. Onze afdeling zond een afgevaardigde naar de meeting tegen den oorlog te Amsterdam. Het bestuur besloot alsnog een vergadering over hetzelfde onderwerp te beleggen, zoo mogelijk tegen Dinsdag 3 December in café Wervelman, Nieuwe Beestenmarkt.

Rotterdam.

Slechte-vrije-manieren.

Voor P. A. S. vrijen enz. sprak hier G. v. Erkel over „de martelaren van Chicago” en ten gunste der „onafh.” vakorg. Slap; ook één van zijn medestanders zei het. Een „onjuistheid”: „8 uredag stond wel al in de wet, doch daarom hadden de arbeiders hem nog niet”, werd door v. Ravesteijn hersteld, die er ook op wees dat na den justitiëlen moord op deze moedige mannen — anarchisten, voorstanders van geweld — een ander tijdperk begon n.l. van vakorganisatie en politieke actie v. E. vond dit — zeker gemakshalve — bewijs van ontmoediging.

Daarna kreeg een scheldrijge anarchist nog extra gelegenheid om te „protesteeren” tegen v. R.: „anarchisten zijn tegen geweld”: de voorz. deed dit ook nog eens en sloot toen gauw de verg. *Repliek werd geweigerd* door deze „strijders met argumenten alleen”.

Zooals in de Tribune reeds is bekend gemaakt, zou v. R. in R'dam IV candidaat zijn voor de gemeenteraad.

Dit is echter anders uitgekomen als wij dachten. Zondagavond kwam een partijgenoot die de lijst had om nog enkelen handteekeningen te verzamelen, vertellen dat hij het verloren had, er stonden 48 handteekeningen op.

Wij konden dus onmogelijk voor Maandag 3 uur, het benooidige aantal mee krijgen.

Advertentiën

Vereeniging tot bevordering der Vrije Gedachte te Rotterdam.

OPENBARE CURSUS in 3 vergaderingen

te houden door

Dr. W. VAN RAVESTEIJN Jr.

op Zondagen 1 en 15 Dec. 1912 en 12 Jan. 1913, 's morgens 11 uur, in zaal 2 van het Vereenigingsgebouw, Goudsche weg 132.

Onderwerp: De oorsprong van het Christendom en de stroomingen in onze groote kerken daaruit ontstaan.

Entree 10 Cents.

Discussie gewenscht.

S. D. P. Afd. GRONINGEN.

SNEEVLIET spreekt op Zaterdag 7 en 14 Dec. 's avonds te half negen in 't gebouw „De Toekomst”, Zuiderbinnensingel, over: Sociaal-Democratie en Vakbeweging.

Entree 5 Cents.

Debat vrij.

ZOOEVEN VERSCHEEN:

Geschiedenis der Nederlandsche Bouwkunst

DOOR

A. W. WEISSMAN.

Een 4°. boekdeel, 442 bladz. met 185 platen naar teekeningen, schilderijen, prenten en fotografieën, benevens een klapper en een verklaring van in het werk gebruikte uitdrukkingen.

Prijs f 7.50, gebonden f 8.50.

Dit boek, het levenswerk van den schrijver, is niet alleen bestemd voor het beschaafde publiek, maar tevens voor de beoefenaars der bouwkunst en aanverwante vakken een onmisbaar handboek.

Uitgave van S. L. VAN LOOY — Amsterdam.

De Levensverzekering „AURORA”

Opgericht 12 September 1887.

Heerengracht 62, AMSTERDAM.

Verzekert alle soorten verzekering op het leven.

Zij bestemt haar te maken winst ten volle, dus 100 %, ten dienste van de actie voor de Vrije Gedachte.

BOEKHANDEL D. PACH

Heerengracht 129

AMSTERDAM.

Geschenken voor St. NICOLAAS!!

Nieuw!

Nieuw!

DE VROUW IN HET WOUD

DOOR

HENRIËTTE ROLAND HOLST.

In prachtband slechts f 1.50.

„OPWAARTSCHE WEGEN” „DE NIEUWE GEBOORT”

DOOR

H. ROLAND HOLST.

„P A N”

EEN GEDICHT

DOOR

H. GORTER.

Gebonden f 2.25.

ADAMA V. SCHELTEMA

„EERSTE OOGST”

Gebonden f 1.40.

Nieuw!

Nieuw!

Jongensboeken. Meisjesboeken. Prentenboeken.

D. PACH, Heerengracht 129.

(Direct achter den DAM.)